

Uzslavas *Elevatora* trilōģijai

'Aizraujoša, domas rosinoša un neaizmirstama... viens no distopisko romānu meistardarbiem līdzās tādiem kā *1984* un *Brinišķīgā, jaunā pasaule*.' *Daily Express*

'Par to var runāt vienā elpas vilcienā ar *Bada spēlēm* un *Pāreju*.' *Independent on Sunday*

'Ja šogad jebkurā žanrā izlasīšu kaut ko labāku, būšu tiešām ļoti, ļoti pārsteigts.'
Riks O'Shī

'Lieliski uzrakstīta, spraiga un apbrīnas vērtā, *Vilna* nākotnē ilgi jo ilgi tiks uzskatīta par žanra klasiku.' *WIRED*

'*Otrs* iemesls, kādēļ agri vakarā doties uz gultu. Obligātā literatūra.' *Glamour*

'Lieliski uzrakstīts... Hovijs rada absolūti ticamu un biedējošu apokalipsi. Viens aiz otra tiek atklāti distopiskās pasaules slāņi, kārdinoši bruģējot ceļu uz *Maiņu*.' *Sunday Express*

'Hovijs prot rakstīt... patiesi biedējoši, intriģējoši un noslēpumaini... viegli saprast, kāpēc tik daudz lasītāju ir aizgrābti ar šo grāmatu.' *Guardian*

'Aizraujoši, spēcīgi, atkarību izraisoši. Romāns, ko jūs nekad neaizmirsīsiet.'
S.Dž. Watsons

'Sarakstot *Vilnu*, Hovijs ir radījis jaunu zinātniskās fantastikas klasiku! Piesaistošā notikumu gaita un detalizētā proza nekavējoties pārņēma lasītāju savā varā un liek justies, it kā tas atrastos turpat elevatorā kopā ar grāmatas tēliem. Tomēr pretēji tiem, jūs nemaz negribēsiet pamest elevatoru.' *Ernesta Klains*

'Šis ir viens no tiem retajiem gadījumiem, kad grāmata ne tikai attaisno ekspektācijas, bet pat pārspēj tās.' *Bite the Book Blog, Australia*

'*Vilna* ir satriecoša... vislabākā zinātniskās fantastikas sērija, ko pēdējos gados esmu lasījis.' *Duglass Prestons*

'Lieliski izstrādāti tēli, ir iespējams just līdzīgi pat romāna ļaundariem. Noslēpumi tiek atklāti tieši īstajos brīžos, un man vairākas reizes bija jānoliek grāmata, lai pie sevis patiesi nobrīnītos ikreiz, kad sastapos arnozimīgu notikumu pavērsienu... Ja meklējat labu lasāmvielu, neatradīsiet neko labāku par *Vilnu*.' *Riks Riordans*

HUGH HOWEY

SHIFT

HJŪ HOVIJS

MAIŅA,

IZDEVNIECĪBA
PROMETEJS

UDK 821.111(73)-31
Ho 920

Izdevniecība Prometejs

Hugh Howey
SHIFT

Copyright © 2013 by Hugh Howey
The moral right of the author has been asserted.
All rights reserved.

Translation copyright © 2014

Šis romāns ir fikcija. Visi nosaukumi un tēli, kas iekļauti šai romānā,
ir autora iztēles auglis un jebkāda līdzība ar dzīvām
vai mirušām personām ir nejauša.

Visas šī darba tiesības ir aizsargātas. Izdevumu reproducēt,
kopēt vai citādi pavairot un izplatīt ir aizliegts bez apgāda rakstiskas atļaujas.

Izdevniecība Prometejs
SIA Prometejs AB, Tīlta iela 20
www.prometejs.lv

No angļu valodas tulkojusi *Santa Andersone*
Redaktore *Maija Rūrāne*
Mākslinieks *Kao Viets Ngujens*

© Tulkojums latviešu valodā, Izdevniecība *Prometejs*

ISBN 978-9934-8422-6-9

VISIEM TIEM, KAS JŪTAS PATIESI VIENTUĻI.

SATURS

Pirmā maiņa — Mantojums	13
Otrā maiņa — Kārtība	169
Trešā Maiņa — Pakts	327

2007. gadā Nanobiotehnoloģiju automatizācijas centrs (NAC) raksturoja aparatūras un programmatūras platformas, kas kādudien ļaus robotiem, mazākiem par cilvēka šūnām, noteikt medicīniskas diagnozes, veikt remontdarbus un pat patstāvīgi vairoties.

Šajā pašā gadā CBS atkārtoti translēja programmu par propranolola ietekmi uz pacientiem, kuri guvuši smagas traumas. Tika atklāts, ka vienkārša tablete var pilnīgi izdzēst atmiņas par jebkuru traumējošu notikumu.

Pēkšņi vienā pasaules vēstures mirklī cilvēce bija radījusi līdzekli, ar kuru sevi pilnīgi iznīcināt. Un spēju aizmirst, ka tas jebkad noticis.

1

2

3

PIRMĀ MAIŅA

MANTOJUMS

PROLOGS

2110. gads

Zem pakalniem Fultonas apgabalā, Džordžijā

Trojs piecēlās no mirušajiem un aptvēra, ka atrodas zārkā. Viņš bija ieslodzīts, pie sejas spiedās bieza apsarmojuša stikla plāksne.

Aiz sarmas rakstiem virmoja tumšas formas. Viņš centās pacelt rokas, iesist pa stiklu, bet muskuļi bija pārāk vārgi. Viņš mēģināja kliegt, bet spēja vienīgi ieklepoties. Mutē bija nepatīkama garša. Ausīs skanēja smagu slēdžu atvēršanās skaņa un sen neizmantotu eņģu čīkstēšana.

Virš galvas mirdzēja spilgta gaisma, viņu satvēra siltas rokas. Tās viņam palīdzēja apsēsties, kamēr viņš turpināja klepot, elpai mutuļojot vēsajā gaisā. Kādam rokās bija ūdens. Tabletes, ko iedzert. Ūdens bija vēss, tabletes — rūgtas. Trojs ar mokām norija pāris malkus. Viņš nespēja bez palīdzības noturēt glāzi. Viņam drebēja rokas, kad uzmanīgoja atmiņas, ilgstošu murgu ainas. Kopā sajaucās senas pagātnes un vakardienu izjūtas. Viņš drebēja.

Slimnīcas papīra kreklis. Iesūrstējās vieta, no kuras tika noplēsts plāksteris. Kaut kas pavilka roku, no locītavas tika izvilktā caurule. Divi vīri baltā palīdzēja viņam izrāpties no zārka. Visapkārt cēlās tvaiki, gaiss kondensējās un izklīda.

Mirkšķinādams spilgtajā blāzmā un piepūlēdams plakstiņus, kas tik ilgi turēti ciet, Trojs redzēja zārkus ar dzīvajiem, kuru rindas stiepās gar tālajām, izliektajām sienām. Griesti šķita zemi; augstu virs galvas bija sablīvēta nomācoša zemes kārtā. Visa tā zeme un mirušie,

kas sablīvēti augstu virs galvas. Un gadi. Pagājis tik daudz gadu. Visi, kuru liktenis viņam rūpēja, droši vien jau bija miruši.

Viss bija miris.

Troja rīkli nepameta rūgtā tablešu garša. Viņš mēģināja to norīt. Atmiņas pagaisa kā sapņi pēc pamošanās. Viņš aizmirsīs visu, ko jebkad zinājis.

Viņš sabruka, bet vīri baltajos kombinezonos to jau bija gaidījuši. Viņi Troju notvēra un nolaida uz grīdas, uz viņa drebošās ādas čaukstēja papīra kreklis.

Uzliesmoja atmiņas; fragmenti lija pār galvu kā artilērijas uguns un tad izgaisa.

Zāles nespēja nomākt visas nepatīkamās izjūtas. Lai iznīcinātu pagātņi, bija nepieciešams laiks.

Trojs saņēma seju plaukstās un iešņukstējās, uz galvas nolaidās līdzjūtīga plauksta. Abi baltajos kombinezonos tērptie vīri neliedza viņam šo mirkli. Viņi šo procesu nesteidzināja. Tā bija cieņa, ko viena atmodināta dvēsele izrādīja nākamajai, kaut kas, ko visi zārkos guļošie cilvēki piedzīvos, kādudien pamostoties.

Un tad ar laiku... aizmirsīs.

2049. gads
Vašingtona

Augstie stikla trofeju skapji reiz bija kalpojuši par grāmatplauktiem. Par to liecināja dažas pazīmes. Apkalumi plauktu stūros, kas bija gadsimtiem veci, kamēr eņģes un mazās slēdzenītes izskatījās gatavotas tikai pirms pārdesmit gadiem. Nesaskanēja kokmateriāli, rāmis ap stiklu bija gatavots no ķirškoka, bet plaukti — no ozola. Kāds bija mēģinājis mazināt atšķirību ar pāris beices kārtām, bet nesakrita šķiedras raksts. Neatbilda arī krāsa. Pieredzējušām acīm šādas detaļas likās ārkārtīgi uzkrītošas.

Kongresmenis Donalds Kīns šīs detaļas pamanija nejauši. Viņš vienkārši redzēja, ka kaut kad sen šeit bija notikusi liela tīrīšana, lai atbrīvotu vietu. Kādā pagātnes brīdī Senatora uzgaidāmā telpa tika atbrīvota no tās obligātajām likumu grāmatām, līdz palika tikai kāda saujiņa. Nu šīs ielenktās izdzīvotājas klusi stāvēja stikla skapišu tālākajos stūros. Tās bija tur iespiestas, uz to muguriņām vijās plaisas, vecā āda sāka lobīties kā vasaras saulē apdeguši pleci.

Kongresmenis Kīns redzēja, kā stiklā atspoguļojas daži no viņa kolēģiem, jauniņajiem, kuri satraukti soļoja šurpu turpu un kuri savos amatos bija iecelti pavisam nesen. Tāpat kā Donalds, viņi bija jauni un joprojām bezcerīgi optimisti. Viņi nesa pārmaiņas uz Kapitolija pakalnu. Un šoreiz viņi cerēja kaut kādā veidā paveikt to, kas viņu tikpat naivajiem priekštečiem nebija izdevies.

Kamēr viņi gaidīja savu kārtu tikties ar vareno Senatoru Tūrmanu no viņu dzimtā Džordžijas štata, viņi satraukti tērēja viens ar otru. Donalds iedomājās, ka viņi ir kā bariņš bīskapu, kas gatavi tikties ar pāvestu, lai noskūpstītu viņa gredzenu. Viņš smagi nopūtās un koncentrējās uz skapja saturu, aizmirsdamies izstādītajos dārgumos, kamēr kāds no Džordžijas pārstāvjiem turpināja kaut ko stāstīt par sava apgabala slimību kontroles un novēršanas centriem.

„...un viņu mājaslapā ir šī sīki detalizētā instrukcija, šī reakcijas un sagatavošanās rokasgrāmata gadījumam, ja — iedomājies — sākas zombiju invāzija. Vai tu spēj tam noticēt? Zombiji. Pat SKC uzskata, ka lietas var noiet greizi un mēs varam pēkšņi sākt *ēst* viens otru ...”

Donalds aplāpēja smaidu, baidīdamies, ka to kāds varētu ieraudzīt stikla atspulgā. Viņš aplūkoja fotogrāfiju kolekciju, kur Senators bija redzams ar katru no pēdējiem četriem prezidentiem. Katrā uzņēmumā bija redzama tā pati poza un rokasspiediens, tas pats mākslīgi izveidotais fons ar neplīvojošiem karogiem un grezniem, pārlietu lieliem ģerboņiem. Prezidenti nāca un gāja, bet izskatījās, ka Senators gandrīz nemaz nemainās. Viņa mati bija un tā arī palika sirmi; izskatījās, ka pagājušās desmitgades viņu nemaz nav ietekmējušas.

Redzot, ka šīs fotogrāfijas ir sarindotas viena aiz otras, tās šķietami zaudēja savu vērtību. Tās likās iestudētas. Nepatiesas. It kā pasaules ietekmīgākie vīri būtu izlūgušies iespēju nostāties un pozēt blakus šai izgrieztajai kartona figūrai, ceļmalas atrakcijai.

Donalds iesmējās, un kongresmenis no Atlantas viņam pievienojās.

„Es zinu, vai ne? Zombiji. Tas ir smieklīgi. Bet padomā par to, labi? Kāpēc gan lai SKC būtu šāda rīcības instrukcija? Ja vien...?”

Donalds gribēja kolēģi izlabot, parādīt, par ko patiesībā smējies. *Paskaties uz smaidiem!* viņš gribēja teikt. Tie bija *prezidentu* sejās. Senators izskatījās tā, it kā labprātāk būtu jebkur citur. Likās, it kā katrs šajā secīgajā virspavēlnieku rindā zinātu, kurš ir visietekmīgākais un kurš šeit paliks, kamēr viņi nāks un ies.

„...tās ieteikumus, ka mums katram vajadzētu turēt pa rokai beisbola nūju, kabatas lukturīšus un sveces, vai ne? Katram gadījumam. Nu, tu saproti, lai iedauzītu smadzenes.”

Donalds izvilka telefonu un pārbaudīja, cik rāda pulkstenis. Viņš paskatījās uz durvīm, kas veda ārā no uzgaidāmās telpas, un prātoja, cik ilgi viņam vēl būs jāgaida. Likdams telefonu atpakaļ kabatā, viņš pētīja plauktu, kurā kā smalks origami mākslas darbs stāvēja salocīta armijas uniforma. Žaketes krūšu kreiso pusi klāja medaļas

kā lego klucīšu siena; piedurknes bija pārlocītas pāri un piespraustas, lai izceltu zeltītās vītnes pie to galiem. Uniformas priekšā amatnieku darinātā koka statīvā bija izvietota dekoratīvu monētu kolekcija, tas bija cieņas apliecinājums tiem vīriešiem un sievietēm, kas dienēja joprojām.

Šie divi eksponāti bija ārkārtīgi daiļrunīgi — šī uniforma no pagātnes un monētas no šobrīd dienējošajiem. Tie bija kā divu karu simboli. Viens, kurā Senators bija cīnījies jaunībā, otrs, par kura novēršanu viņš bija cīnījies kā pieaudzis un pieredzējis vīrs.

„...jā, izklausās vājprātīgi, es saprotu, bet vai tu zini, ko trakumsērga nodara sunim? Es domāju, ko tā *patiešām* nodara, bioloģiskā...”

Donalds pieliecās tuvāk savam atspulgam un pētīja dekoratīvās medaļas. Numurs un devīze uz katras nozīmēja kādu karaspēka vienību. Vai bataljonu? Viņš nespēja atcerēties. Viņa māsa Šarlote to zinātu. Viņa arī šobrīd kaut kur karo.

„Hei, vai tevi tas nemaz neuztrauc?”

Donalds aptvēra, ka šis jautājums tika uzdots viņam. Viņa uzmanība pārslēdzās no fotogrāfiju kolekcijas uz plāpīgā kongresmeņa atspulgu stiklā. Izskatījās, ka vīrietim ir nedaudz pāri trīsdesmit, droši vien viņš ir aptuveni Donalda vecumā.

„Vai es uztraucos par zombijiem?” viņš iesmējās. „Nē. Tā es nevarētu teikt.”

Kongresmenis pienāca tuvāk, un viņa skatiens aizslidēja līdz draudīgajai uniformai, kas stāvēja izkārtota tā, it kā tajā joprojām būtu karavīra rumpis. „Nē,” vīrietis teica. „Par tikšanos ar *viņu*.”

Atvērās uzgaidāmās telpas durvis, ļaujot izplūst telefonu zvanu troksnim no blakustelpas.

„Kongresmeni Kīn?”

Durvis stāvēja pavēcāka sekretāre, viņas baltā blūze un melnie svārki izcēla sportisko stāvu.

„Senators Tūrmans ir gatavs jūs pieņemt,” viņa teica.

Garāmejot Donalds paplikšķināja pa plecu kongresmenim no Atlantas.

„Hei, veiksmi!” džentlmenis izmocija viņam aiz muguras.

Donalds smaidīja. Viņam ļoti gribējās pagriezties un pateikt šim cilvēkam, ka ļoti labi pazīst Senatoru, ka bērnībā ir šūpojis uz viņa ceļgala. Taču Donalds bija pārāk aizņemts, lai noslēptu pats savu uztraukumu. Šoreiz viss bija citādi.

Viņš izgāja caur smagām cietkoksnes paneļu durvīm un iegāja Senatora trokšņainajā iekšējā darbistabā. Tas nebija tas pats, kas iziet caur foajē, lai pirms randiņa satiktu meitenes tēvu. Šis bija spiediens, kas jāizjūt pirms tikšanās ar Senatoru kā kolēģi, tomēr Donalds joprojām jutās kā tāds mazs puika.

„Šeit, lūdzu!” teica sekretāre. Viņa veda Donaldu garām pāris platiem un rosīgiem rakstāmgaldiem, uz kuriem ar īsiem signāliem zvanīja un tarkšķēja ducis telefonu. Jauni vīrieši un sievietes kostīmos, uzvalkos un nevainojamos kreklos cēla klausules ar abām rokām. Viņu garlaikotās sejas izteiksmes liecināja par to, ka šī viņiem ir parasta darba diena.

Ejot garām kādam no rakstāmgaldiem, Donalds pastiepa roku, ar pirkstu galiem noglāstīdams koksni. Sarkankoks. Palīgiem šeit bija labāki rakstāmgaldi nekā viņam pašam. Un iekārtojums: grezni paklāji, platas un senas dekoratīvās karnīzes, antīki flīzētie griesti, mirgojoši apgaismes ķermeņi pie griestiem, kas patiešām varētu būt no īsta kristāla.

Dzīvīgās un tarkšķošās telpas galā atvērās paneļu durvis, pa tām iznāca kongresmenis Miks Vebs, kura tikšanās tikko bija beigusies. Miks Donaldu neievēroja, viņš bija pārāk iegrimis atvērtajā mapē, ko turēja savā priekšā.

Donalds apstājās un pagaidīja, kamēr viņa kolēģis un sens draugs no koledžas laikiem pienāks tuvāk. „Nu?” viņš jautāja Mikam. „Kā gāja?”

Miks pacēla acis un aizcirta mapi ciet. Viņš pasita to padusē un pamāja. „Jā, jā. Gāja lieliski.” Viņš pasmaidīja. „Atvaino, ja tev nācās gaidīt ilgāk! Vecais negribēja mani laist prom.”

Donalds iesmējās. Viņš tam ticēja. Miks birojā ienesa vieglumu. Viņš bija izskatīgs gara auguma vīrietis, kuram piemita harizma un

pārlicība. Donalds mēdza jokot, ja viņa draugam nebūtu tāda vārda, tad viņš kādudien būtu prezidents. „Nekādu problēmu.” Viņš ar ikšķi pameta pār plecu. „Es veidoju jaunus kontaktus.”

Miks smaidīja: „Varu derēt.”

„Labi, tad jau tiksimies Reibērnā.”

„Skaidra lieta.” Miks uzsita viņam pa roku ar mapi un devās uz izeju. Donalds uztvēra Senatora sekretāres nepacietīgo skatienu un steidzās tālāk. Viņa pamāja, lai viņš iet cauri senatnīgajām durvīm krēslaini apgaismotajā kabinetā, un tad cieši tās aizvēra, pieklusinot tarkšķošo telefonu troksni.

„Kongresmenis Kīns.”

Senators Pols Tūrmans stāvēja aiz sava rakstāmgalda un pasniedza roku sveicienam. Viņš nozibināja pazīstamu smaidu, ko Donalds tik daudzas reizes bija redzējis gan televīzijas pārraidēs un fotogrāfijās presē, gan savā bērnībā. Par spīti Tūrmana vecumam viņš bija slaidis un veselīgs; Senatoram drīz būs septiņdesmit gadi, ja nav jau tagad. Viņa Oksfordas kreklis ieskāva atlētisku stāvu, no kaklasaites mezgla pacēlās resns kakls, viņa sirmie mati bija tikpat svaigi un kārtīgi sasukāti kā dienesta laikos.

Donalds šķērsoja telpu un paspieda roku, kas bija sveicinājusies ar tik daudziem prezidentiem.

„Prieks jūs redzēt, ser!”

„Lūdzu, apsēdies!” Tūrmans atlaida Donaldā plaukstu un norādīja uz vienu no krēsliem rakstāmgalda otrā pusē. Donalds pagriezās un apsēdās spilgti sarkanajā ādas krēslā, kura malas rotāja zeltītas kniedes kā robustas skrūves tērauda sijā.

„Kā klājas Helēnai?”

„Helēnai?” Donalds iztaisnoja savu kaklasaiti. „Viņai iet lieliski. Viņa ir atgriezusies Savannā. Ļoti priecājās jūs satikt pieņemšanā.”

„Tava sieva ir ļoti skaista sieviete.”

„Pateicos, ser!” Donalds centās atslābināties, bet tas diez ko nelīdzēja. Par spīti ieslēgtajām griestu lampām kabinetā valdīja mijkrēslis. Mākoņi aiz loga solīja negaisu, tie bija kļuvuši zemi un tumši. Ja līs, atpakaļ uz biroju nāksies iet caur tuneli. Viņam riebās iet pa

tuneli. Viņi varēja to izklāt ar paklājiem un ik pēc posma iekārt gries-
tos pa lustrai, bet tik un tā bija jūtams, ka tas viss atrodas zem zemes.
Vašingtonas tuneļi lika viņam justies kā žurkai, kas skraida pa kana-
lizāciju. Vienmēr likās, ka jumts tūlīt iebruks.

„Kā tev veicas ar darbu?”

Donalds novērsa skatienu no mākoņiem. „Darbs ir labs,” viņš
teica. „Daudz darāmā, bet man patīk.”

Viņš gribēja pajautāt Senatoram, kā klājas Annai, bet aiz mugur-
as atvērās durvis, pirms viņš paguva ko bilst. Ienāca tievā sekretāre
un ienesa telpā divas ūdens pudeles. Donalds viņai pateicās, noskrū-
vēja korķīti un saprata, ka tas jau ticis atvērts pirms tam.

„Es ceru, ka tu neesi tik aizņemts, ka nevarēsi pastrādāt manā
labā.” Senators Tūrmans pacēla uzaci. Donalds iemalkoja ūdeni un
prātoja, vai šo prasmi var iemācīties, šo uzacs pacelšanu. Tā bija ellīgi
efektīva. Tā radīja vēlēšanos pielēkt kājās un salutēt.

„Es noteikti varēšu izbīvēt laiku,” viņš teica. „Pēc visas aģitāci-
jas, ko esat manā labā veicis? Šaubos, vai bez jums būtu ticis tālāk par
priekšvēlēšanām.” Viņš turēja ūdens pudeli klēpī.

„Jūs ar Miku Vebu esat pazīstami, vai ne? Abi bijāt buldogi.”

Donaldam vajadzēja kādu brīdi, lai saprastu, ka Senators runā
par viņu koledžas komandas talismanu. Džordžijā viņš neveltīja daudz
laika sporta ziņām. „Jā, ser! Uz priekšu, suņi!”

Viņš cerēja, ka tas bija pareizais sauklis.

Senators smaidīja. Viņš paliecās uz priekšu, un sejā atspīdēja
liega gaisma, kas lija pār viņa rakstāmgaldu. Donalds vēroja, kā ēnas
iesēdās krunciņās, ko citādi būtu grūti pamanīt. Tūrmana kalsnā
seja un stūrainais zods viņu padarīja jaunāku, skatoties no priekšas,
nevis no sāniem. Viņš bija cilvēks, kurš ticis tik augstu, vērsdamies pie
citiem tieši, nevis uzbrukdams no mugurpuses.

„Tu Džordžijā studēji arhitektūru.”

Donalds pamāja. Bija viegli aizmirst, ka viņš par Tūrmanu
zināja vairāk nekā Senators par viņu. Vienu no viņiem daudz biežāk
minēja laikrakstu virsrakstos nekā otru.

„Tieši tā. Man ir bakalaura grāds. Maģistros gāju vadībā. Izlēmu, ka no manis būs lielāks labums, ja vadīšu cilvēkus, nevis zīmēšu kastes, kurās viņus salikt.”

Viņš pats sarāvās, dzirdot, ka izsaka šo teikumu. Tā bija iestudēta frāzīte no maģistratūras laikiem, kaut kas, ko viņam vajadzēja atstāt aiz muguras kopā ar alus bundžu saspiešanu pret pieri un lūrēšanu uz svārkos tērptām pēcpusēm. Viņš jau atkal brīnījās, kādēļ ir izsaukts kopā ar pārējiem Kongresa jaunpienācējiem. Tikko saņēmis ielūgumu, viņš nosprieda, ka tā būs neoficiāla vizīte. Tad par savu tikšanos palielījās Miks, un Donalds iedomājās, ka tā varbūt ir kāda formalitāte vai tradīcija. Bet tagad viņš prātoja, ka tā varētu būt varas demonstrācija, iespēja aizrunāt Džordžijas republikāņus tiem laikiem, kad Tūrmanam vajadzēs kādu noteiktu balsojumu mazākajā un *zemākajā* namā.

„Saki man, Donij...” Senators pasniedzās pēc savas ūdens pudeles un pacēla skatu pret viņu. „Cik labi tu proti glabāt noslēpumus?”

Donalds asinis sastinga. Viņš piespieda sevi pasmieties, lai nomaskētu pēkšņo nervu saspringumu.

„Mani taču ievēlēja, vai ne?”

Senators Tūrmans smaidīja. „Un tā tu droši vien guvi vērtīgāko mācību par noslēpumiem.” Viņš kā sveicinādams pacēla pudeli. „*Noliegšanu.*”

Donalds pamāja un iemalkoja savu ūdeni. Viņš nebija drošs par to, kādās sliedēs šī saruna ievirzīsies, bet jau tagad jutās nemierīgs. Viņš saoda, kā tuvojas viens no aizkulišu darījumiem, kādus saviem vēlētājiem bija solījis izravēt pašā saknē, ja tiks ievēlēts.

Senators atgāzās savā krēslā.

„Noliegums ir šīs pilsētas slepenā mērce,” viņš stāstīja. „Tā ir garša, kas satur kopā visas pārējās sastāvdaļas. Lūk, ko es saku tikko ievēlētājiem — patiesība izkļūs ārā, tā vienmēr notiek, bet tad patiesība nebūs redzama starp visiem *meliem.*” Senators pameta gaisā roku. „Katrus melus un katru patiesību jānoliedz ar to pašu etiķi. Ļauj, lai *tavā vietā* publikai galvu sajauc tās mājaslapas un lielībnieki, kas sūdzas par apslēptiem grēkiem!”

„Ē... jā, ser!” Donalds nezināja, ko citu teikt. Šī saruna sāka likties ļoti dīvaina. Viņš iedzēra vēl vienu malku ūdens.

Senators atkal pacēla uzaci. Mirkli viņš sēdēja sastindzis un tad jautāja kā no zila gaisa: „Vai tu tici citplanētiešiem, Donij?”

Donaldam gandrīz saskrēja ūdens degunā. Viņš aizsedza muti ar plaukstu, klepoja un noslaucīja zodu. Senators pat nepakustējās.

„Citplanētiešiem?” Donalds kratīja galvu un noslaucīja mitro plaukstu biksēs. „Nē, ser! Ne jau tiem, kas nolaupa cilvēkus. Kādēļ jautājat?”

Viņš prātoja, vai šī varētu būt kaut kāda iztauja. Kāpēc Senators viņam bija jautājis, vai viņš prot glabāt noslēpumus? Vai šī bija kāda drošības iniciācija? Senators klusēja.

„Tie nepastāv,” Donalds beidzot teica. Viņš vēroja, vai nepamanīs kādu žestu vai mājieni. „Vai ne?”

Vecā vīra sejā parādījās smaids. „Tur jau tā lieta,” viņš teica. „Vienalga, vai tie pastāv vai nē, runas ir tieši tādas pašas. Vai tu būtu pārsteigts, ja es teiktu, ka tie patiešām pastāv?”

„Pie velna, būtu gan pārsteigts.”

„Labi.” Senators pastūma pār galdu mapi.

Donalds uzmeta tai skatienu un pacēla roku. „Pagaidiet! Tad tie ir īsti vai nav? Ko jūs mēģināt man pateikt?”

Senators Tūrmans sāka smieties. „Protams, ka tie nav īsti. Tu smeijies?” Viņš noņēma plaukstu no mapes un atbalstīja elkoņus pret galdu. „Vai tu zini, cik daudz NASA no mums grib, lai šie varētu aizlidot uz Marsu un atpakaļ? Viņi netiks ne līdz vienai zvaigznei. Nemūžam. Un šurp arī neviens nelidos. Pie velna, kāpēc lai viņi to darītu?”

Atšķirībā no brīža pirms dažām minūtēm, Donalds nezināja, ko domāt. Viņš saprata, ko Senators grib pateikt: ka patiesība un meli šķiet balti un melni, bet, sajaukti kopā, tie padara visu pelēku un maldinošu. Viņš paskatījās uz mapi. Tā izskatījās līdzīga tai, ko viņš bija redzējis Mika rokās, un atgādināja par valdības paradumu pievērsties novecojušām lietām.

„Šī ir noliegšana, vai ne?” Viņš pētīja senatora seju. „Tas, ko jūs tagad darāt. Jūs mēģināt man sajaukt galvu.”

„Nē. Es mēģinu tev teikt, lai beidz tik daudz skatīties zinātniskās fantastikas filmas. Patiesībā, kā tev šķiet, kāpēc tie olgalvji vienmēr sapņo par kādas citas planētas kolonizēšanu? Vai vari iedomāties, kādus resursus tas prasītu? Tas ir smieklīgi. Un nepavisam neattaisno izdevumus.”

Donalds paraustīja plecus. Viņam tas nešķita smieklīgi. Viņš uzskrūvēja savai pudelei korķīti. „Tas ir cilvēku dabā sapņot par atklātu telpu,” viņš teica. „Atrast vietu, no kuras izplesties tālāk. Vai tad tā mēs nenonācām šeit?”

„Šeit? Amerikā?” Senators iesmējās. „Mēs šeit neatnācām un neatradām atklātu telpu. Mēs aplipinājām ar savām slimībām bariņu cilvēku, nogalinājām viņus un *atbrīvojām* telpu.” Tūrmans norādīja uz mapi. „Un tas mūs noved pie šī. Man tev ir darbiņš.”

Donalds paliecās uz priekšu un nolika savu pudeli uz draudīgā rakstāmgalda ādas pārklājuma. Viņš paņēma mapi.

„Vai tas ir no komitejas?”

Viņš centās apvaldīt savas cerības. Bija tik vilinoši domāt, ka pirmajā amata gadā viņam tiks dota iespēja līdzdarboties likumprojekta izstrādē. Viņš atvēra mapi un palieca to uz loga pusi, kur aiz stikla sabiezēja negaiss.

„Nē, nekā tamlīdzīga. Tas ir par ILS.”

Donalds pamāja. *Protams*. Ievads par noslēpumiem un konspirācijām pēkšņi šķita ļoti piemērots, tāpat kā Džordžijas kongresmeņu pulcēšanās aiz durvīm. Runa bija par Izolācijas un likvidācijas staciju, dēvētu par ILS, kas veidoja Senatora jaunā enerģijas likumprojekta sirdi, kompleksu, kurā kādudien tiks uzņemta lielākā daļa no pasaulē iztērētās radioaktīvās degvielas. Vai arī saskaņā ar mājaslapām, par kurām Tūrmans bija devis mājienu, tā būs nākamā Zona 51 vai vieta, kurā tiks būvēta jauna un uzlabota superbumba, vai vieta, kur traki zinātnieki raks tuneļus uz zemes centru, lai novērstu kodola sadegšanu, vai arī drošs cietums, kurā tiks satupināti liberāļi, kuri nopirkuši

pārāk daudz šaujāmieroču. Izvēlieties! Tur, ārā, bija pietiekami liels troksnis, lai tas varētu aplēpt *jebkuru* patiesību.

„Jā,” sagumis teica Donalds, „esmu jau saņēmis dažus interesantus telefona zvanus no sava apgabala.” Viņš neuzdrošinājās pieminēt zvanu par ķirzakilvēkiem. „Ser, gribu, lai zināt, ka es simtprocentīgi esmu par stacijas būvniecību!” Viņš pacēla galvu un paskatījās uz Senatoru. „Man gan, protams, prieks, ka nenācās par to balsot publiski, bet bija pēdējais laiks, lai *kāds* piedāvātu sava pagalma sētas pusi, vai ne?”

„Tieši tā. Kopējā labuma vārdā.” Senators Tūrmans kārtīgi padzērās un atgāzās savā krēslā, un nokremšļojās. „Tu esi ašs, jauns zellis, Donij! Ne katrs redz, kāds ieguvums tas būs mūsu štatam. Īsts dzīvību glābējs.” Viņš pasmaidīja. „Es atvainojos, tevi taču joprojām drīkst saukt par Doniju, vai ne? Vai arī tagad tikai par Donaldu?”

„Kā vēlaties,” meloja Donalds. Viņam vairs nepatika, ja kāds viņu sauca par Doniju, bet mainīt vārdu, kad dzīve jau gandrīz pusē, bija praktiski neiespējami. Viņš atgriezās pie mapes un pāršķīra titullapu. Zem tās bija zīmējums, kas, kā viņam šķita, te neiederējās. Tas bija... pārāk pazīstams. Pazīstams, tomēr te neiederējās, tas bija no citas dzīves. Sajūta bija tāda, it kā viņš būtu pamodies un atradis gultā kādu priekšmetu, ko sapnī turējis rokās.

„Vai tu esi redzējis ekonomiskos ziņojumus?” jautāja Tūrmans. „Vai tu zini, cik darbavieta šis likumprojekts radīja vienas nakts laikā?” Viņš uzsita knipi. „Četrdesmit tūkstošus, vienkārši un ātri. Un tas vēl ir tikai Džordžijā. Vēl jau tavs apgabals, daudz kuģošanas, daudz ostas krāvēju. Protams, tagad, kad tas ir nolemts, mūsu mazāk apķērīgie kolēģi sūdzas, ka *viņiem* pienācās iespēja piedalīties izsolē...”

„Es to uzzīmēju,” Donalds pārtrauca, izvilkdams no mapes papīra lapu. Viņš to parādīja Tūrmanam, it kā Senators varētu justies pārsteigts, ieraugot, ka tā nokļuvusi mapē. Donalds prātoja, vai tas ir Senatora meitas pirksts, kaut kāds joks vai sveicienā piemiegta acs no Annas.

Tūrmans pamāja. „Jā, zini, tas varētu būt detalizētāks, vai tev tā nešķiet?”

Donalds pētīja ēkas skici un brīnījās, kas šis ir par pārbaudījumu. Viņš šo zīmējumu atcerējās. Tas bija ar steigu pabeigts projekts pēdējā gada biotektūras studiju kursā. Tajā nebija nekā neparasta vai apbrīnojama, tikai gara, cilindriskā celtnē ar simts stāviem, tā bija veidota no betona un stikla, balkoni ar zaļojošiem dārziem, ēka bija redzama šķērsgrīzumā, lai atklātu dažādos līmeņus, kas paredzēti dzīvošanai, darbavietām un komercdarbībai. Tas bija pieticīgs, viņš atcerējās, ka viņa kursabiedri bija pārdoši, utilitāri, kamēr viņš neuzdriktējās riskēt. No plakanā jumta slējās zaļi cekuli — kāda briesmīga klišeja.

Kopumā tas bija neinteresants un garlaicīgs. Donalds nespēja iedomāties tik pliekānu projektu paceļamies Dubaijas tuksnešos starp jaunās paaudzes debesskrāpjiem, kas spēja paši sevi uzturēt. Viņš pilnīgi noteikti nesaprata, ko Senators grib, lai viņš ar to iesāk.

„Detalizētāks,” viņš nomurmināja, atkārtodams Senatora vārdus. Viņš pāršķīrstīja atlikušo mapi, meklēdams kādu mājienu, plašāku kontekstu.

„Pagaidiet!” Donalds izpētīja prasību sarakstu, kuru varēja būt izveidojis potenciālais klients. „Tas izskatās pēc projekta piedāvājuma.” Skatienu piesaistīja vārdi, kurus viņš bija aizmirsis, ka jebkad ir mācījies: *iekšējās satiksmes plūsma, sektoru plāns, apkures, ventilācijas un kondicionēšanas sistēma, hidroponika...*

„Tev būs jāaizmirst par saules gaismu.” Iečīkstējās Senatora Tūrmana krēsls, viņa stāvam pārliecoties pāri rakstāmgaldam. Viņš nolika Donaldā norasojušo pudeli uz paplātes un noslaucīja galda virsmu ar plaukstu.

„Kā lūdzu?”

„Nē, nekas. Aizmirsti!” Tūrmans atgaiņājās, acīmredzot domādam mitro apli, ko Donaldā pudele atstāja uz galda.

„Nē, jūs pieminējat saules gaismu.” Donalds pacēla mapi. „Ko jūs īsti vēlaties, lai es daru?”

„Es ieteiktu kaut ko līdzīgu tām gaismām, ko izmanto mana sieva.” Viņš salieca plaukstu kausiņā un norādīja uz tā centru. „Viņa

tādā veidā ziemā dziedē mazas sēkliņas, izmanto spuldzes, kas man izmaksā veselu bagātību.”

„Jūs domājat fotosintēzes lampas.”

Tūrmans uzsita knipi. „Un par izmaksām neuztraucieties! Dabū-siet visu, kas vajadzīgs. Es tev sagādāšu palīgu mehānikas jautājumos. Inženieri. Veselu komandu.”

Donalds pašķīra dažas lapas tālāk. „Kam tas ir *paredzēts*? Un kāpēc tieši es?”

„To mēs saucam par „ēku katram gadījumam”. Visticamāk, tā nekad netiks izmantota, bet viņi mums neļaus uzglabāt izlietos kodoldegvielas stieņus, ja tā nebūs kaut kur tuvumā. Tā ir kā mans pagraba logs, ko nācās pazemināt, lai mūsu māja varētu iziet inspek-ciju. Tas bija paredzēts kā... kā to sauc...?”

„Izeja,” Donalds teica, bez pūlēm saprotot, par ko Senators runā.

Tūrmans atkal uzsita knipi. „Pareizi — izeja.” Viņš norādīja uz mapi. „Šī ēka ir gluži kā tas logs, tā jāuzbūvē, lai pārējais varētu iziet inspekciju. Tur varēs patverties stacijas darbinieki uzbrukuma vai noplūdes gadījumā, tomēr ir maz ticams, ka vispār kaut kas tāds varētu notikt. Nu, saproti, tā būs kā patvertne. Un tai jābūt nevai-nojamai, citādi šis projekts tiks aizklapēts ciet ātrāk, nekā tu paspēsi pamirkšķināt. Tas, ka mūsu likumprojekts izturēja un tika parakstīts, nenozīmē, ka varam gulēt uz lauriem, Donij! Rietumos arī bija viens projekts, kam deva zaļo gaismu pirms desmitiem gadu, tas ieguva finansējumu. Bet ar laiku izgāzās.”

Donalds zināja, par ko viņš runā. Kalnā iebūvētu izolācijas sta-ciju. Kongresā runāja, ka Džordžijas projekta izredzes ir aptuveni tādas pašas. To iedomājoties, mape rokās pēkšņi kļuva trīs reizes sma-gāka. No viņa prasīja, lai viņš kļūtu par šīs nākotnes izgāšanās daļu. Viņš liks uz spēles savu tikko iegūto amatu.

„Miks Vebs strādās pie kaut kā līdzīga. Lielākoties pie loģisti-kas un plānojuma. Jums ar viņu vajadzēs sadarboties dažos jautāju-mos. Un Anna aizies no darba Masačūsetsas tehnoloģiju institūtā, lai jums piepalīdzētu.”

„Anna?” Donalds ar drebošu roku sniedzās pēc sava ūdens.

„Protams. Viņa būs šī projekta galvenā inženiere. Tur ir sīkāk raksturotas niansas, kas viņai būs nepieciešamas saistībā ar platību.”

Donalds ielēja mutē malku ūdens un piespieda sevi to norīt.

„Protams, ir daudz citu cilvēku, kurus varētu pieaicināt, bet šis projekts nedrīkst piedzīvot neveiksmi, vai saproti? Tam jābūt kā *ģimenei*. Cilvēkiem, kuriem varu uzticēties.” Senators Tūrmans savija pirkstus uz galda. „Ja šī ir vienīgā lieta, kuras dēļ tiki ievēlēts, es gribu, lai izdari to kārtīgi. Tieši tādēļ es vispār par tevi iestājos.”

„Protams.” Donalds māja ar galvu, lai noslēptu apjukumu. Vēlēšanu laikā viņš bija uztraucies, ka Senatora labvēlība sakņojas viņu ģimeņu senajā draudzībā. Šis iemesls nez kādēļ likās vēl ļaunāks. Donalds nepavisam nebija izmantojis Senatoru; viss bija *tieši otrādi*. Pētīdams zīmējumu savā klēpī, nesen ievēlētais kongresmenis juta, kā viņš tiek atbrīvots no viena darba, kuram nebija pienācīgi sagatavots, un kā tas tiek aizstāts ar *cit*u, kas izskatījās tikpat biedējošs.

„Pagaidiet!” viņš teica. „Es joprojām nesaprotu.” Viņš pētīja veco zīmējumu. „Kāpēc fotosintēzes lampas?”

„Tāpēc, ka šī ēka, ko es gribu, lai tu man uzprojektē, atradīsies *zem zemes*.”

2110. gads
Elevators 1

Trojs aizturēja elpu un mēģināja saglabāt mieru, kamēr ārsts pumpēja gumijas pūslīti. Saite ap viņa augšdelmu piepūtās un iespiedās ādā. Viņš nebija drošs, vai, palēninot elpu un samazinot pulsu, viņš var ietekmēt savu asinsspiedienu, tomēr izjuta spēcīgu vēlmi atstāt labu iespaidu uz šo vīru baltajā kombinezonā. Trojs gribēja, lai viņa rādītāji atkal atbilstu *normai*.

Kamēr šūpojās rādītāja adata un izplūzdams šņāca gaiss, rokā pāris reizes atbalsojās pulss.

„Astoņdesmit uz piecdesmit.” Noņemot saiti, noskanēja tās lipīgā savienojuma daļa. Trojs paberzēja vietu, kur saite bija spiedusies ādā.

„Vai tas ir normāli?”

Ārsts kaut ko atzīmēja bloknotā. „Tas ir zems, bet nav ārpus normas.” Ārstam aiz muguras asistents uzlīmēja etiķeti uz trauciņa, kurā bija tumši pelēks urīns, un ielika to nelielā ledusskapī. Uz mirkli starp paraugiem Trojs ieraudzīja neiesaiņotu, pa pusei apēstu sviestmaizi.

Viņš paskatījās uz saviem kailajiem ceļiem, kas vīdēja no zilā papīra krekla malas. Kājas bija bālas un šķita mazākas, nekā bija palicis atmiņā. Kaulainākas.

„Es joprojām nevaru savilkt plaukstu dūrēs,” locīdams pirkstus, viņš teica ārstam.

„Tas ir pilnīgi normāli. Spēki atgriezīsies. Lūdzu, ieskatieties gaismā!”

Trojs sekoja spilgtajam staram un centās nemirkšķināt.

„Cik ilgi jūs jau ar to nodarbojaties?” viņš pajautāja ārstam.

„Man jūs esat trešais modināmais. Divus esmu aizsūtījis atpakaļ.” Viņš nolaida lukturīti un uzsmaidīja Trojam. „Es pats esmu ārā nepilnu mēnesi. Tādēļ saku jums, ka spēki atgriezīsies.”